

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide vagy a főmunkatárs ezimére intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előzetes díj:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor
fél évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
I. szám a a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetemény, nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyiltér

Egy sor 10 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Porából megelégedett Phönix.

A jó, öreg Gyöngyössy István, Gömör-megye egykori alispánja, ezeltől kétszáz esztendővel írta meg „Porából megelégedett Phönix”-ét, nekünk pedig most van alkalmunk diesshymusz zengeni egy Phönix újraéledéséről, a halottaiból feltámadott gazdasági egyesületeiről. Nagyjelentőségű s messzekiható mozzanatok tartjuk vármegyénk életében a f. hó 1-ső napján tartott tornallyai gyűlést, melyen megyénk összes előkelő, hang- és irányadó férfiai résztvettek és közös akarattal, lelkesedéssel mondták ki, hogy e megye területén gazdasági egyesületnek lenni kell.

Lenni kell egy olyannak, mely nemcsak nyílván él, hanem látható és érezhető működése által szerez magának jogot a fennmaradáshoz; lenni kell egy olyannak, melynek nemzetgazdasági és hazafias jelentőségét nemcsak 1-2 ember érzi, hanem megyénk összes művelt eleme méltányolni tudja s közös erővel, vállvetve igyekszik nagy céljait megvalósítani; lenni kell egy olyannak, melynek expansiv erejét megérezze megyénknek épügy a legkisebb, mint a legnagyobb birtokosa és így az egyesület minden irányban fényesen igazolja a gyűlésen annyira hangoztatott életképességet.

Szomorú az a tapasztalat, melyet közbirtokosaink eladósodásáról és hanyatlásáról csaknem általánosan szereztünk magunknak. A régi jó módról, a táblaliról világ mesés függetlenségéről már tegtöbb helyen csak a suttogó szellők regélnék a rombadőlt udvarházak, az árván maradt vagy új gazdát eserélt kastélyok és a pusztuló kuriák körül. „Régi dal, régi dal, régi diességéről.” Hát mondjuk, hogy az idők változtak,

a viszonyok nyomasztóbbak, mint hajdan, — de azt is be kell látnunk, hogy az emberek is változtak s az ősi egyszerűségből kivetkőzve tovább nyújtózkodnak, mint a meddig a takaró ér. — A gazdasági egyesületnek lesz szép feladata megmenteni a pusztuló kuriákat, megmenteni az érdekek közös oltalmazása, s ilyen formán a megye birtokosai között bizonyos benső kapcsolat létesítése által.

A gazdasági egyesületnek, ha valahol, úgy bizonyosan Gömör-megyében hazafias missiója is van. Nem úgy értjük ezt, mintha pl. a birtokokat illetőleg a szláv inváziótól félnénk. Ahoz a mi pánszlávaink anyagilag tehetetlenek. Hanem igenis hazafias kötelességet fog teljesíteni akkor, a mikor a magyar faj anyagi erősbödéséhez minden tőle telhető eszközzel járulni fog s egy talpalatnyi földet nem enged át idegen elemnek abból, melyet a honszerző ősök drága vérről szerettek meg. Ugy véljük, hogy a millennium küszöbén újraéledt egyesület ezt a magasztos feladatot kétszeresen is érzi.

De ki kell mondanunk, hogy mi nem fél Phönixet, hanem egész Phönixet szeretnénk látni. Ez a bizonyos egyiptomi hitregebeli madár elégette önmagát s hárvaiból kelt új életre. Vessen el az alakulófélben levő gazdasági egyesület is mindent a régiből; készítsen a mai korak és viszonyoknak megfelelő új alapszabályokat, teremtsen magának új tevékenységi kört, s így váltsa be a hozzá fűzött nagy várakozásokat.

Mi a toldozásnak nem vagyunk barátjai. — Nem helyeseljük azokat a particuláris mozgalmakat sem, melyek az utóbbi időben egyes kisebb gazdakörök létesítésére vezetnek, mert ezek

az erőket szétforgácsolják, esakis abban az esetben tudnók azt örömmel üdvözölni, ha azok a központi, nagy egyesületnek mindmegannyi tagjai, fiók-egyesületei lennének.

Egyébként abban a hitben ringatjuk magunkat, hogy a kellő körültekintéssel, apparátussal, a viszonyok és helyes nézetek tekintetbevételével megalakulandó gazdasági egyesület, mint a porából megelégedett Phönix, legalább is ezer esztendeig fog élni és jótékonyan működni.

Agricola.

Nemzeti ünnepekről a népiskolákban.

Az általános nevelésnek egyik sarkalatos irányelve az, hogy nemzeti legyen. Így a népiskoláknak, miut a nevelés tényezőinek szüntén nemzetieknek kell lenniök; mert ezek azok a források, melyekből a nemzeti irány lassanként átjárja a haza testének minden ütereit.

A népiskolák — Felméry szerint — kétsarkú intézmények: egyik sarkukkal folyvást az egyetemesség istenére, másik sarkukkal a nemzeti tüzhely házi isteneire mutatnak; oly helyek, melyek Isten szeretete mellett a hazaszeretetre, a vallásos érzet mellett a hazafias érzetre serkentenek és tanítanak.

Ha valahol, úgy hazánkban állami életfeltétel, hogy az általános nevelés nemzeties legyen. Hy alapon érheti el hazánk hatalmi magaslatát, mert így lehet, illetve lesz lakossága, egységes nyelvűvé.

Ez átalakítás munkájában a népiskolákra vár a nagytontosságú hivatás. Koszorus regényírónk Jókai Mór a közel-múltban országga bocsátotta a nagy jelmondást: „Magyarországot újból meg kell hódítani, e hadviselés a magyar tanítókra vár.”

Igen, a tanítók, illetve a népiskolák ugy hódítják meg újból a hazát, ha a nevelés-tanításuk alá bizott növendékekből egységes nyelvű magyar nemzetet alkotnak.

Evszázak mutatják s bizonyítják, mily keveset értek el azok, kik hivatva voltak arra, hogy a nemzet belső

mutató pályája; az is megteszi minden 12 órában a maga rendes körforgását; ugy az irnok is áthalad a lepergett évek hosszú során és mindig, minden évben eléri ugyanazon napot. Ábrándokhoz szokott lelkét untatá, sőt gyöttré is a folytonos, szakadatlan egyformaság, de végre — megszokta. A gondolatok még zsi bongtak agyában és ő azalatt a mások gondolatait körmölgette. De ezt is megszokta. Szívébe behatól Ámor nyila, megperzselte a szerelem, egy nőt kapcsolhatott volna az egész életre magához, ha véletlenül nem lesz — irnokká. Ez folytonosan mardosá keblét, éveken keresztül, de mindig tompábbakká váltak a kinyó önvád mérges fogai, és ezt is végre — megszokta. Evei egymásután haladtak el feje fölött a szakadatlan egyformaságban, hazulról el a hivatalba, a hivatalból egyenesen haza. Így multak az évek, a rüdeg valóság ábrándjai egéből a földre huzta le, kihaltak gondolatai, álmai szerte foszlottak, egész lelki világa és az abban levő képek egészen elmosódtak és mire az öreg éveket jelző kopaszság eljött hozzá, szinte maga is olyan szintelen és száraz lett, mint a folytonos szokás.

Hideg téli reggel volt. Epen hazulról elindulva a hivatal felé tartott, mikor két kis formás lábaeskat látott maga előtt, melyek egy iskolás leányéi voltak, ki bohó komolysággal arczán vigyázva rakosgatta azokat egymásután a sikos uton.

Top, top. — Végre is, a mitől félni látszott a kis leány, megtörtént: elesett az irnok mellett, a ki sietve hajolt le és emelte fel a kicsit. A kiesi ajka sirásra állt, de gyönyörű világos kék szemei mosolyogtak.

— Köszönöm — így szóló és tovább ment. Az irnok hűségesen egészen az iskoláig mellette maradt, hogy valamiképen ne érje újra a kicsit az előbbi malheur. Az iskolánál azután elváltak.

Másnap, mikor találkoztak, a kiesi megszólalt: „Jó reggelt! bácsi.”

Az irnok elbámult, de azért ő is viszonozta a szíves köszöntést: „jó reggelt!” Oly furesán esett neki a kis leány köszöntése. De az nap többet nem foglalkozott vele.

A folytonos egyformaságban megszokta a rendet és a pontoságot, s mint pontos és rendes ember, naponta találkozott a kis leánnyal, mert az is pontosan járogatott az iskolába. A kicsinek vidáman és fürgén pergett a nyelvecskéje, egész uton kaezagott és csevegett, ugy hogy a mogorva irnok szóhoz sem juthatott tőle, hanem annál többször visszatért ajkára annak oly ritka lakója: a mosoly. Heteken keresztül húzódtott így ez a dolog és ha már kis barátnéja, a mi néha megtörtént, késett; nyugtalan-kodni kezdett, sőt meg is várta az utca sarkán, a mig csak el nem jött. Tehát ezt is — megszokta.

Egyszer azonban sokáig és hasztalan várt. Egyedül ment a hivatalba, a mely előtté oly ridegen és sivárnak tetszett. Azután meglepte az aggodalom, s tépelődni kezdett. Miért nem jött el? — kérdezte önmagától. Talán... talán beteg is? — Utoljára is, mi köze van neki hozzá?...

De másnap mégis csak ott várt a szokott helyen. Hanem a kis leány megint elmaradt. Harmadnap, negyed nap szintén hiába várt. Talán nagyon beteg? — gondola.

Egy héti birta csak ezt az állapotot elviselni. Eszébe jutott, hogy a kis leány megmondta, hogy itt meg itt lakik az édes anyjával. Hátha felkeresné őket?

Eleinte maga is megrémült a gondolattól. Mit keres ő ott, idegen helyen? De lassankint visszatért bátorsága.

Benyitott a kiesi, de tiszta lakásba. Bínattól halavány arczu fiatal nő fogadta, a kinek kérdezősködésére hebegve mondta el, hogy micsoda járatban van. Hogy kis barátnéja, a kivel az utczán ismerkedett meg, beteg-e nagyon? Szomoruan hangzott a válasz: — Nagyon! — Hogy-hogy?.. talán... szeretné, ha megláthatná!... Tessék besétálni!... Ott feküdt a kis leány, mint valami angyal, arczán a ház rózsái fesi edeztek, szemei tört fényben ragyogtak, nagyon szenvedett. De azért, mikor megpillantá barátnéját, mosolygott. Hanem a letört bimbó mosolya szívet-hasító volt, és az irnok is csak nehezen fojthatta el fájdalmát. Ott maradt egy óra hosszat azután menni akart. Bácsi eljön-e holnap is?

— El minden nap, holnap, holnapután, mig csak újra el nem mehet az iskolába. „Ajánlom magamat.”

Nem tudott azon éjjel aludni az izgatottságtól, a rákövetkező napon nem volt képes dolgozni, az a mosoly mindig előtte lebegett. — Ki tudja, a kis beteg leány sorsa aggasztja-e, avagy a hideg, fagyos mult elevenedik fel előtte?

Másnap este megint oda ment.

— Jobban van már? — kérde.

— Igen — susogta szomoruan az anya és bebesátá a vendéget. A fehér párnán feküdt még mindig a kis leány, arca igen halvány volt és már fájdalmat nem tükrözött vissza. Az irnoknak kicsordult könyje, de mintha homlokát törölné, titkon elmorzsolta, azután elrohant.

Hazulról a hivatalba ment, de mindenütt előtte lebegett a fehér párnán nyugovó szelid angyalfő. Mikor a hivatalból hazafelé ballagott bosszuság fogta el. Bántotta az üzleti zaj, a kocsi zöreje, az iskolás gyermekek lármája. Választott magának csendesebb utat...

Weinfeld Andor.

TÁRCSA.

Arra a domb tetejére...

Arra a domb tetejére

Ott a torony alján,
Hányszor odatéved lelke
Isten áldott napján.

Im most is e perczben újra

Ott találom lelke,
Tudja az ég mi van benne,
Mi vonz oda engem?

Tán az a ház hív ugy oda

A torony aljába?
Mintha az én lelke me fele
Volna belezárva?

Vagy tán azok hívnak inkább,

A kik benne laknak,
Azok lelke s örökös nagy
Szeretete vonnak?

Igen! a ház és lakói,

Azok hívnak engem,
A családi boldogságnak
Képe vonja lelke.

Az ő szerény boldogságuk

Aranyos búbája,
Fehér fűrtű öreg ember
Egyszerű imája.

...Én itt azt a boldogságot,

S az imát is érzem,
Ugy tűnik fel, mintha benne
Nekem is vón részem,

Ladányi Béla.

Szomorú sors.

— Genre-kép. —

Rosz fejű tanulókat tanításával foglalkozott, és ebből az „instruktorkodásból” élve végezte, el meglehetősen a gimnázium valamennyi osztályát. Atment az érettségi vizsgálaton is; ügyvédi akart lenni és irnok lett belőle. Beleunt a létfontartó gondokba és a léttel való folytonos küzködésbe. Voltak eszméi és ábrándjai, s ő most mindezeket egy darab biztos kenyérért adta oda. Irnokká lett. Sivár és szomorú pályá, de olyan biztos, mint az óra-

erőinek, főleg szellemi képességeinek folyton fejlődő kultúrpolitika segítségével egységes nyelvű magyar államot teremtsenek. E mulasztást helyre kell hozni. E munka, — vagy mondjunk a költővel: hadviselés — a népiskolákra vár.

A népiskolák vessék szívébe az ifjúságnak, hogy az a föld, a melyen született, mely enyhét s nyugtot adó ölebe fogadja majdán tetemét; magyar; ez a tej, mely édes anyja emlőiből első táplálékát képezte: magyar föld termékeiből alakult; az a víz, mely szomját enyhíti, az a kenyér, mely mindennapi eledelét képezi, magyar vértől áztatott magyar föld adománya; szóval minden, minden, a mit a bölcsőtől a koporsóig élvez: magyar. A népiskolák tanítsák rá az ifjúságot, hogy ezt a földet, a hazát szeretni, ügyeit hiven szolgálni, érte, ha kell, meg is halni szent kötelesség!

A nemzeti irányú nevelés körébe tartozik az is, hogy történelmi eseményeink kimagaslóbb pontjai s azok nagy alakjainak emlékei megünnepeltessenek, vagyis a népiskolákban nemzeti ünnepek tartassanak.

Hogyan tartassanak meg a nemzeti ünnepek a népiskolákban?

Mielőtt e kérdés fejtegetésébe fognék, — vagyis a dolog lényegére térnék át, szükséges tudnunk, melyek azok a fontosabb történelmi események, melyek nemzeti ünnepekké avathatók fel?

Ittenek: 1. A honfoglalás. 889—893—897. 2. A magyar királyság megalakulása, I. sz. István. 3. A haza második megalapításának emléke 1243. IV. Béla. 4. Magyarország fénykora I. Mátyás 1490. ápril 6. — 5. A függetlenségi harc emlékezte 1848 március 15. 1849. okt. 6. — 6. Kossuth Lajos, Deák Ferencz, 1876. Széchenyi István gróf 1861. emléke. 7. A király trónralépésének 10—25—50 éves évfordulói. 8. A király és a királyné névnapija.

Ezen nemzeti ünnepek ismét két részre oszthatók n. m. I. minden évben, — II. nagyobb időközökben megtartandókra

Minden évben megtartandók: 1. A függetlenségi harc emléknappjai n. m. március 15-ike Kossuth Lajos emlékével, mert nélküle ez ünnepélyt elképzelni sem lehet — és október 6-ika. A függetlenségi harc, tudjuk oly kimagasló történelmi eseményünk, mely világbeesülést, mely tiszteletet szerzett a magyar névnek. 2. A király és királyné névnapija, mint a magyar nép alkotmányosság-szeretetének és a királyság iránti ragaszkodásának s hódolatának ünnepei. (Ferencz napja okt. 4. Erzsébet nov. 19.)

Huszonöt, 100—500—1000 éves évfordulóiban tartandók meg: 1. Deák Ferencz 1876. 2. Széchenyi István 1861. emlékezte. 3. A honfoglalás 889—893—897. 4. A magyar királyság megalakulása I. sz. István. 5. A honfoglalás IV. Béla (1243). 6. A nemzet fénykora Hunyady Mátyás (1490. ápril 6.)

Ha a honfoglalás és a magyar királyság megállapításának ténye fölött gondolkozunk, lehetetlen be nem ismernünk, hogy történelmünk lapjain a két ténynél fontosabb eseményt nem találunk; már maga az a valóság, hogy sz. István emléket évről-évre nagy fényvel üli meg az egész nemzet, hogy a honfoglalás 1000 éves fordulóján országos kiállítással egybekötött ünnepek ünnepe fog tartatni, melyen a magyar nemzet egy szívvel lélekkel vesz részt, eléggé indokolják állításomat.

Mindezek, dacára a két eseményt évenként megtartandó ünneppé tenni a népiskolákban igen bajos; mert az egyik augusztus 20-ára, tehát a nagy szűnidőbe esik; a másiknak t. i. mikor léptek előénk e földre, avagy mikor fejezték be a honfoglalást, nemhogy napja, de még éve sinez teljes határozottsággal megállapítva; de meg annyira a régmúlthban történt események, hogy kimagasló voltak dacára sem nyomhatják le az évi sorrendről a fentemlített népiskolai nemzeti ünnepek. Így e két kimagasló esemény, valamint esetleg több fontos történelmi tény a nagyobb időközökben való ünneppeltesen kívül talán ugy nyerhetne évenkénti megemlékezést, ha azon a történelmi, avagy olvasmány tárgyalási órán, melyre egy-egy kiválóbb esemény tüzetnek ki, arra az egy órára eső szűkebbkörű ünnepélye tartatnék.

Miképp tartassanak meg az ünnepek? — arra nézve a következőket bátorkodom ajánlani:

1. Az ünnepély legyen nyilvános, melyen az iskolai hatóságok, a szülők, tanúgybarátok is részt vehetnek. Így nemcsak az ifjúság, de magok a felnöttek hazafiasága is ápolatik, fokozatik. — Ki ne érezte volna köztünk ama felemelő, buzdító, lelkesítő hatást, melyet egy-egy jól sikerült iskolai ünnepély lelkünkre gyakorol? Másrészt nagyban emelkedik az ünnepély fontossága, fénye; végre nagyban mozgatatik elő az ifjúságnak a nyilvánossághoz való szoktatása.

2. A fontosabb ünnepek reggelén a növendékek tanítóikkal együtt isteni tiszteletben vegyenek részt.

3. Az ünnepélyen hazafias dalok énekeltsenek.

4. A nap fontosságáról, az illetékes események felújítása mellett a tanítók egyike az ifjúság felfogó képességéhez mért beszédet tartson.

5. A tehetségesebb növendékek hazafias, illetve alkalmi költeményeket szavaljanak.

6. E napon, vagy legalább egyik felén szűnidő tartassék; a növendékek tanítóikkal kirándulást tegyenek, vagy legalább a teremben, udvaron, tornateremben játékok rendeztsenek.

7. A magasabb iskolákban önképzőköri gyűlések — megfelelő szavalások, — önálló, lehetőleg díjazott, ki-tüntetett hazafias irányú dolgozatok felolvasásával — hangversenyek — tornaversenyek tartassanak, még pedig, ha lehet (természetesen igen csekély) belépti díjjal, vagy pedig gyűjtések eszközölttsenek. Az így nyert jövedelem mindig hazafias célra fordítassék. **Símkö Endre.**

Megjegyzések a „Tanítói gyűlések I. cz cikkre

E becses lap legközelebbi számában „Tanítói gyűlések I. cz” cím alatt „Jelenvolt” aláírással hozott közleményre legyen szabad megjegyezni, hogy a felekezeti tanítók a közlemény iróját nem követhetik a szabad gondolkodás ama módjában, mely a valódi tényeknek téves megítélésében nyilvánul. Az ilyen téves ítélet következményének kell tekintenem a közlemény irójának a megyei, legkivált katolikus és lutheránus tanítók ellen emelt vádját, mely vád — alaptalan voltánál fogva — rájuk nézve sértő.

Ugyanis az igen tisztelt „Jelenvolt” míg az egyik felekezeti tanítókat tanhatóságokkal szemben nagyon is

alárendelt viszonyba hozza, addig a másik felekezet tanítását a hazafiatlanság gyanújába keveri.

E vádak egyike sem áll, mert az igen tisztelt „Jelenvolt”-nak egyrészt tudnia kellene, hogy minden jellegű iskola tanítója egyenlő függési viszonyban áll felettsé háttérrel, másrészt tájékozottabbnak kellene lennie a megyei viszonyokkal, az esetleg egy-két gyanus érzelmű lutheránus tanító miatt nem gyanúsítani az összes, kiknek hazafiságát kétségbe vonni nem lehet.

Egyébként elismerem, hogy az említett közlemény jó szándékból eredt s a megyei összes tanítósnak, az iskolák jellegére való tekintet nélküli tömörítését ezölozta. De ez jelen időben még éretlen gyümölcs s az marad mindaddig, míg a megyei felekezeti 287 iskolának és az állami s községi 22 iskolának száma közötti arány nem változik. Az iskolák ezen arányszáma a felekezeti tanító-egyesületek létjogosultságát is bizonyítja.

Ha a megyei ált. tanító-egyesület tagjainak számát tekintjük, azt találjuk, hogy ezen egyesületben nagyobb számmal vannak a felekezeti, mint a más jellegű iskolák tanítói. Találunk ott katolikus tanítókat is, kik pedig — ha meg volna tiltva nekik ezen egyesületbe lépniök — bizonyára távol is tartanák magukat tőle. Pedig, ha azok ugy, mint a többi felekezeti tanítók, külön egylettal nem bíráznak, még többen lennének annak tagjai.

Ez meg azt bizonyítja, hogy a felekezeti tanítók éppen nem tartják magukat távol az ált. egylettől, de bizonyítja, hogy a kath. tanítók nem ismerik azon bizonyos „tiltó” rendeletet.

Ennyit kívántam az említett közleményre minden további reflectálás nélkül megjegyezni **Távolvolt.**

Rimaszombat és vidéke négyesületének közgyűlése.

A Rimaszombat és vidéke négyesülete e hó 4-én tartotta meg közgyűlését Bornemisza Lászlóné elnökle alatt. — A tagok — talán a kellemetlen idő miatt — feltűnően csekély számmal jelentek meg. Az egylettévi működéséről — a választmány nevében — egy hosszú és kimerítő beszámoló olvast fel Széless Ödön jegyző.

Azután Terhes Pál pénztárnok betervesztette a bizottság által megvizsgált számadást és mérleget, összehasonlítva a múlt évi bírtok kimutatással. Eszerint rendes évi bevétel volt 855 ft 77 kr., a jelmez-estély tiszta jövedelme 641 ft 17 kr., együttesen 1496 ft 94 kr. Rendes évi kiadás 807 ft 98 kr. — Az egylettévi összes vagyona volt 1893. május 1-én 16.666 ft 67 kr. Ez összegből a már régóta nem gyümölcsöző s bevehetetleneknek talált alapítvány-tökek leírása elhatározottat. — Terhes Pálnak ki 50 ft évenkénti tiszteletdíjáról lemondva, pusztán az ügy iránti meleg érdeklődésből 10 év óta viseli kiváló buzgalommal s pontossággal pénztárnoki tisztét, a közgyűlés nagy ovációk között szavazott szives köszönetet.

Mínthogy a kamatlábak a helybeli pénztintezetekben leszállítottak, jövő évre a havonkénti segélyzendő árvák száma 25-ben, a teljes ellátásban részesülő árvák száma pedig 6-ban állapítottat meg. Erre a jelenleg gondozás alatt lévő árvák és gondozóik megjelentek a gyűlés előtt. Öröm volt nézni őket. Az árvák ruházatán, egészséges színekön látszott a kellő gondozás nyoma. Mind az árvákhoz, mind gondozóikhoz, Baksay István titkár intézett egy mélyen átértett, meleg hangu beszédet, mely nemcsak azokat, a kikhez szolt, hanem az összes jelenlévőket egész a könnyezésig meghatotta.

Gondoskodott a gyűlés a 12 életévüket betöltött s a rendes segélyezésben részesültek sorából kilépendő árvák jövőjéről és azoknak elhelyezéséről.

A tisztségviselő nemes és önzetlen működését méltányolva, irántuk legmelegebb elismerését nyilvánította a közgyűlés. A választmány is kiegészített. A választmány tagjai a külön felügyelőkire bíztak árvák feletti örkődésre, egyszermind a választmányi gyűléseknek lehető nagyobb számban megjelenésre kérték föl.

A közgyűlés az elnökön életével oszlott szét.

Felhívás.

A kisdödvásról szóló 1891. évi XV. t. cz. szerint a nyári menedékházakban ezenül vezetők dajkákul csak oly nők alkalmazhatók, kik valamely arra jogosított ovodában hat héttig tartó gyakorlaton voltak, és erről a felügyelő-bizottság elnöke és a kir. tanfelügyelő által aláirt bizonyítványt nyertek.

Ily tanfolyam tartására a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter folyó évi május 14-én 17.427. szám alatt kelt rendeletével a felügyeletem alatt álló sajo-gömöri kisdö-ovoda fel lett jogosítva.

A tanfolyamra, melynek megkezdésére határozott időt kitűzni nem szükséges, felvehető 18—40 éves nők, kik írni, olvasni tudnak és kifogástalan erkölcsi magaviseletüket községi bizonyítvánnyal igazolják. Ezek az óvónőit utmutatást nyernek arra nézve, miképp kell a gyermekeket ápolni, rendre, tisztaságra, illedelmes magaviseletre szoktatni, a leggyeszebb játékokkal foglalkoztatni és a nem magyar nyelvű gyermekeket a magyar nyelv ismeretébe bevezetni.

A tanfolyam felett aláirt felügyelő-bizottsági, illetve iskolaszéki elnök gyakorol közvetlen felügyeletet, eszközli a felvételt, félénként jelentést tesz a kir. tanfelügyelő-ségnek, kiállítja a bizonyítványokat s azokat aláirt végett a kir. tanfelügyelő urhoz beküldi.

E tekintetben egyébiránt utbaigazítást lehet találni az „Utastás, a menedékházakat vezető dajkák képesítése tárgyában” című füzetben. (Budapest, Egyetemi nyomda. Ár 25 kr.)

Midőn erről kir. tanfelügyelő 1138/93. számú rendeletére vármegyénk községeit ezenül tájékozotatom, egyuttal felkérem a nyári kisdö-ovodát tartó községeket, hogy a sajo-gömöri ovoda dadái tanfolyamot vegye becsesi pártfogásába, a mely arra teljesen érdemes és méltó is, mert a kisdö-ovoda szakképzett, okleveles óvónő által vezetetik, s a tanfolyamot hallgatói ohajtó nők tisztes házaknál rendkívül olesó díjazásért, havi 6—8 forintért teljes ellátásban részesülnek, s az idegen ajkúak ezen felül a magyar nyelvét is e tiszta magyar városban könnyen elsajátíthatják.

Sajo-Gömör, 1893. június 1-én.
Záhonyi János,
körjegyző, iszkézi elnök.

Értesítés és meghívás!

A rimaszombati közs. elemi fu-iskola protestáns vallású növendékeinek hit- és erkölcsi vizsgái folyó évi jun. hó 11-én és pedig:

délülett 9 órákor: az ágost ev. hitv. növendékeknek, a közs. fu-iskola IV-ik osztályában,

délután 2 órákor: az ev. ref. hitv. növendékeknek, az illető hitfelekezet templomában fognak megtartatni, melyre a m. t. szülöket, gyámokat és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja,

Rimaszombat, 1893. június hó 3-án.
az igazgatóság.

Értesítés és meghívás!

A rimaszombati alsófoku ip. iskolában az 1892/3-ik tanévet bezáró nyilvános vizsgák, kapcsolatban az „iparos-tanonez munka-kiállítás”-sal, folyó évi június hó 11-én délután 2—5 óráig a községi elemi fu-iskola tantermeiben tartatnak meg, melyre az n. é. érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja

Rimaszombat, 1893. június hó 3-án.
az igazgatóság.

Hirek és vegyesek.

Vilmos főherczeg Rimaszombatban. Vilmos főherczeg, a tüzérség felügyelője f. hó 2-án a reggeli 9 órai vonattal érkezett városunkba. Hivatalos fogadtatás — a főherczeg kifejezett ohajtására — nem volt. Megérkezése után — fogadva a csapatok tisztelgését, az ezredes és szolgálattelvő tiszt jelentéseit — azonnal a szabakai gyakorló-terre ment, hol a gyakorlatot végig nézte s nagy meglegedésének adott kifejezést. Innen visszajövet beszállott a Három Rózsába, délben megebédelt a menage-ban, aztán a délutáni 3 órai vonattal elutazott Miskolcra.

Lévay József levele. A Tompa-emlékünnepélyt rendező bizottság határozata folytán Nagy Pál esperes s bizottsági elnök Tompa egykori kebelbarátját, Lévay József kiváló költönket kérte fel egy alkalmi költemény megírására, mire Borsodmegye aranytollú főjegyzője a következő szép levéllel örvendeztette meg az esperest s általa a rendező bizottságot és az egész gömöri ev. ref. egyházmegyét:

Nagytiszteletű Esperes ur!

Folyó hó 1-én kelt s e pillanatban vett nagybecsű levelében arra méltóztatik engem felkérni, hogy a Tompa Mihály halálának 25 éves évfordulója alkalmából Havván tartandó kegyeletes ünnepélyhez valamely oda illő alkalmi költemény megírására én is járuljak.

Megfizetve érzem magamat az ünnepélyrendező küldöttség ezen bizalma és megemlékezése által, melynek jogosultságát s rám nézve kötelező voltát kétségtelenné teszi az a szeretet és barátság, mely engemet Tompához élete végeig csatolt s melynek hatásait életem végeig érezni meg nem szűnök.

Örömet tesztek hát eleget — bár ohajtásom szerint tehetek! — a küldöttség kívánatának. Szerencsém lesz a szép ünnepélyen személyesen megjelenni s fel is olvasni ott, a mit megírtam.

Őszinte tiszteletem és nagybecsülesem nyilvánítása mellett vagyok

Miskolcz, 1893. jun. 2. *alázatos szolgálja*

Lévay József.

E szerint a kegyeletes ünnepélyt irodalmunknak és közéletünknek ily kiváló jelese fogja költeményével és jelenlétével nemcsak megtisztelni, hanem azt magas színvonalra emelni s országos jelentőségűvé tenni. Az ünnepély teljes programját legközelebb közölni fogjuk.

Eszküvő. Szilárdy Béla, megyénk ifju földbírtokosa e hó 6-án a losonezi ág. ev. templomban esküdött örök hűséget a bájos Próray Alice urhölgynek. Az új házaspár d. u. 5 órákor külön vonaton utazott Szt.-Királyra, a férj birtokára. — Tartós boldogság legyen osztályrésztök!

Ejegyzés. Csernay Dániel megyei közigazgatási irnok f. hó 1-én váltott jegyet Szilágyi Erzsike kisasszonnyal, Szilágyi Jánosné egyházassbásti bírtokosné szeretetreméltó leányával. — Csók György szirké ev. lelkész pedig a múlt hóban jegezte el Susztek Emma kisasszonyt Eperjesről.

Ujra kelt gazdasági egyesület. A gömörmegyei gazdasági egyesület 3 évi szunyadás után végre ismét életre kelt, s mint a jelekből jósolni lehet, ezuttal hosszút életre van kilitása. E hó 1-én tartotta meg közgyűlését Tornallyán Farkas Abraham elnöklete alatt. A gyűlésen megyénk bírtokosai közül nagyon sokan jelentek meg s elhatározták, hogy az egyesületet újra szervezik. Ideiglenes elnöknek Farkas Abrahámot, titkárnak pedig Szakall Andrászt választották meg. A volt titkár Vajda Gyula emléke jegyzőkönyvileg örököltetett. Az alapszabályok átnézésére Bornemisza Lászlót, Bornemisza Istvánt, Molnár Józsefet, Okolicsányi Gáspárt, Fáy Istvánt, Illés Gyulát és Grasselli Miklóst küldtek ki. — Gyűlés után a nagyszámú és díszes társaság Hámos László főispán elnöklete alatt a millenniumi kiállítás előkészítése felett tanácskozott s a földmivelési miniszter leirata értelmében a kiállítás mezőgazdasági és erdőszeti osztályához egy helyi bizottságot választott. E bizottság tagjai: 1) a városok részéről: Baksay József (Rimaszombat), Néhrrer Mátyás (Rozsnyó), Gömöri Gusztáv (Dobsina), Remenyik Pál (Jolsva), Stefancsók Márton (Nagyroczé), 3) a járások részéről: Okolicsányi Gáspár, Farkas Zoltán, Scholz Miksa (rimaszombati j.) Fáy Barna, Fáy István, Horváth József (rimaszécsi j.); grf. Serényi Béla, Moesz Miksa, Diószeghy Zsigmond, Blum Samu (tornallyai j.); Podhraczyk Endre, Latinák Frigyes, Helm Ervin (Jolsvai j.); Onody Károly, Sebők Pál, Gál János (rozsnói j.). — Ezekhez még a főispán 10 tagot fog a miniszteriumhoz kinevezésre felterjeszteti.

Pénztárvizsgálat. A tiszai ág. ev. hitv. egyházkerület számvévőszéke, melynek tagjai Zelenka Pál püspök egyházi, Péchy Tamás világi elnökök, Szentiványi Árpád, Törköly János jegyző, alesperes, Gamauf György eperjesi tanítóképző-intézeti igazgató, Kubinyi Aladár, Marton János jogi tanácsos, Fornét Gyula bizottsági jegyző, Groó Vilmos, Fabry János, Sontagh Károly és Tibély Zsigmond, f. hó 6-án a délelőtti órákban gyűlést tartott, melynek tárgyát a kerületi pénztári számadásainak felülvizsgálása képezte. Zelenka Pál püspök 5-én este érkezett városunkba. Az állomásnál a számvévőszék tagjain kívül számos tisztelői fogadták. A püspök Glauf Pál alesperes, egyházkerületi pénztároshoz szállott. Péchy Tamás közbejött akadályok miatt meg nem jelenését táviratilag jelezte. A számvévőszék tagjai elnökeik tiszteletére a megyeháza termében egy jól sikerült kedélyes ebédet rendeztek, melyen Bornemisza László alispán is részt vett. Zelenka püspök szerdán utazott el Miskolcra.

Vallás vizsgálat. A helybeli elemi és polgári leányiskolák növendékeinek vallás vizsgálatát a hó 11-én tartatik meg; még pedig délelőtt fél 11 órától folytatódóan az ág. hitv. evang. növendékeké a polg. isk. I. oszt. termében; délután az isteni tisztelet végeztével az ev. ref. hitvallású növendékeké a templomban.

Képviselő választás. Miskolcra a hó 6-án Herman Ottó választották meg képviselőnek függetlenségi és 48-as programmal.

Köszönet A kokovair. k elemi népiskola zárvisz-gája alkalmával Kubinka Gyula ur Szikláról 5 frtot. Knöpfler Károly ur 5 frtot és Schreyer Lajos ügyvédi igazgató ur 3 frt ajándékozta a magyar nyelvben legszebb eredményt elért növendékek számára melyért nekik halás köszönetet mondok. — Jókovi Emil, r. k tanító.

Halálozás. Huszth Lajos, városi árvaszéki előadó 4 hónapos kis gyermeke, Lőrind a hó 2-án visszazal-lott égi hazájába. Megszomorodott szülői vigasztalódjanak többi szép gyermekeikben.

A díjnokok nyári mulatsága. Reggeltől majdnem délutáni 3 óráig egyre szitált az eső; ha néha-néha ki is sütött a nap fénye, vajmi kevés reményt látszott biztosítani a díjnok segélyző egyesület június hó 1-én rendezett nyári táncmulatságának megtartásához. 3 óra után azonban, mintha az ég esősdát művelt volna: az egy hétig tartó fellegetek eloszlatta, hogy helyet adjon a nap jótékony melegének, mely millió meg millió sugár esővekben lövelt alá a magashól az esősepepektől megezdüstözött messze-ségre. Minden új életet nyert, a mező, a berek, erdő. A hirtelen változás a keblek hamvadni látszó reményeinek fűskét lángra lobbantotta s a bánatos rendezőséget kedvre derítve, serény munkásságra ösztönözte s e munkásság nem maradt eredmény nélkül: mert alig szólalt meg jó Palóc-zunk derék bandájának nyirettyije: tömegestől, festői csoportokban tödült a mulatni akarók serege a zöldbe, hogy szívvel lélekkel áldozzon Terpsichor-nek, hogy ez által kimutassa a fiatal egylet iránt érzett sokszor és sok irányban kifejtett jóakarátát. Csapongott a kedv, percz-ről-perczre növekedett a vígság, elannyira, hogy a táncot kedvelő fiataloknak szüknek bizonyult a Széchenyi-kerti tánchelyiség. — A mulatságon részt vett városunk és vidékének díszes közönsége. — A négyeseket 30—40 pár lejtette. A körtáncokból is kijutott bőven. Legkedveltebb volt mégis a csárdás, melynek gyors egymásutánját a a tizenegy óra szakította meg, mikor is a közönség — a Rakóczy-induló hangjai mellett — távozásra keszen állt, hogy ismét egy édes emlékek gazdagában térjen esendes otthonába. A nyári táncmulatságot táncos vacsora követte, melyen mintegy 70-en vettek részt. A szervirozás, valami-int az étkek izlettessége meglepett mindenkit s nem egyszer adtak — a jelen voltak — ere vonatkozólag hangos kifejezést meglepedtettségüknek. Fesztelen jókedv uralkodott a vacsora alatt, mit méginkább fokozott a jó magyar zene s a szebbnél-szebb magyar dalok édesen keseregő zengése. Számtalan toaszt mondás után a közösen vacsorázók az éjféltúlni órákban kezdtek oszlatadni.

Nyári mulatságok. A legközelebbi nyári táncmulatság folyó hó 11-én lesz; a helybeli iparos ifju-sági önképző egyesület rendezti saját alapítókéjének gyarapítása céljából. Az ismét virágzásnak indult egyesület mulatsága úgy látszik népes lesz, ha csak a kés-zülődök remény tomlát el nem áztatja a mindennapos eső. A mulatság a Széchenyi-kertben fog tartatni. Belépti díj 30 kr. Felülfizetések szívesen fogadhatnak. A hó ügy érdekében ismételen felhívjuk az egylet iránt melegen érdeklődő iparbarátok figyelmét, hogy részvételükkel a mulatság sikerét előbbre vinni sziveskedjenek. A dalárda folyó hó 4-én meg nem tarthatta hangversenyyel egybe-kötött nyári mulatságát, azt a közbejött esős idő miatt — mint értesülünk — f. hó 25-ére halasztotta el. — A polgári olvasókör nyári táncmulatságát július hó 9-én fogja megtartani. A jónak és szépnek ígérkező mulatságokra előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

Gyászhir. A helybeli prot. főgymnasiumnak legkö-zelőbb két növendéke hunyt el, mindkettő a szülői ház-nál. Egyik Kekécs László, a IV-ik o. r. növendéke e hó 3-án halt meg Pászto mellett. P.-Muzslán, s 5-én temették el Pászton; a másik Andrassy Kálmán, a VI-ik osztályba beiratkozott magántanuló Belényesen e hó 3-án halt el s 4-én temettetett.

Templomújítás. A helybeli ág. ev. egyház templomában az újítási munkálatokat a hét folyamán megkez-dették. A budapesti III-ik kerületi culturmérnöki hivatal kiküldötte, Vrasdó Lajos állami vízmester városunkba érkezett, hogy a múlt évben megkezdett kívülről lerakott alagesővezést, most a templom belsejében rakassa le, így e szép és felette hasznos munkálatot befejeztesse. Az asz-talos már megkezdte romboló munkáját; az oltárt, szó-zsékot, padokat, stb., stb. eltávolította; a napszámosak felszedték a köveket. Erdekes volt nézni, mily szorga-lommal keresgették a kincseket a padok alatt maradt porban és lettek is sok régi pénz: ha egy-egy most folyó krajezárt, avagy hatost találtak, valóságos diadallal vágják zsebre. — Az orgonát még a múlt héten vitték el, Guszonára, így tért ki a lutheránusorgona katholicussá, tréfalokoztanak az élezéni szerető emberek. Szóval a tem-plom hatalmas alakuláson megy át. Új alagesővezés, új padok, oltár, szószék, ablakok, ajtók, esillár kerülnek bele. A templom szépen ki lesz majd festve. A legfőbb azon-ban az, hogy Hamaljár Károly egyházfőfelügyelő ne-meslelkű adományából egy-két játékasztallal, pedállal, számos kiváló, finom árnyalatu, teljes s tömör összhangu orgonát építenek a templomban, melynek elkészítését

Angszter hirmes pécsi ezég vállalta magára 2400 forintért. A munkálatoknak október elejére készen kell lenni; akkorra a templom új pompájában fogja fogadni szent helyébe a buzgó híveket.

A helybeli főgymm. gyorsírói köre folyó hó 3-án tartotta évszázó ülést Sárkány Imre tanár elnökele alatt. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után a pénztárnok Glauf Pál olvasta fel évi jelentését, utána a könyvtárnok, Groó Béla értesítette a kört a könyvtár állapotáról; egy a könyvtárnok, mint a pénztárnok jelentése tudomásul vettetett. Azután az ifjusági elnök Wiesinger Frigyes hirdette ki a pályázatok eredményét, e szerint az I. foknál (meglehetősen gyorsan emondott szöveg) az első díjat Braun Gyula, a másodikat Kaszper László nyerte. Az előbbi 5 koronát, az utóbbi pedig a „Gyorsírászi közlöny“ jelen évfolyamát nyerte. A második foknál (mérsekelt gyorsaságú diktátum) az első díjat (5 korona) Schein Bertalan, a másod-dik díjat (a „Gyorsírászi Közlöny“ jelen évfolyama) Korsós Zoltán kapta. A correct stenogram-mok versenyénél a jutalomra érdemeseknek találattak: Lehoczy Márton („Gyorsírászi Közlöny“ mult évfolyama) és Timkó Gyula (Bodogh-féle „Leve-lező és parlamenti gyorsírás tankönyve“.) A vitairók versenyénél (percenként 140 szótag) Glatter Béla jutalmaztatott gyorsírászi művekkel. A kör ezen-kívül még egy pályázatot fog tartani, melynek díját (10 korona) Szabó Sándor, budapesti gyorsírás tanár adományozta, a pályázat egy, az alelnök által megállapi-tandó napon fog tartatni. A pályadíjak a főgimnázium év-záró ünnepevényén fognak kiosztatni.

A nagyrczei polgári és közepkereskedelmi is-kola vizsgálatának sorrendje: 1. A polgári isko-lában: Junius 15-én ág. ev. és róm. kath. hittan I—V. o., földrajz III., francia nyelv II—IV. o. — Junius 16-án latin nyelv I., természetrajz III., számtan II., ter-mészettan IV. o. — Junius 17-én magyar nyelv I., föld-rajz IV., mértan II., magyar nyelv III. o. — Junius 19-én latin nyelv II., mértani rajz III., német nyelv I., magyar nyelv IV. o. — Junius 20-án számtan IV., föld-rajz I., földrajz II., történelem III. o. — Junius 21-én latin nyelv III., magyar nyelv II., mértan I., történelem IV. o. — Junius 22-én számtan III., mértani rajz I., német nyelv IV., mértani rajz II. o. — Junius 23-án mértan III., természetrajz II., természetrajz I., mértani rajz és mértan IV—V. o. — Junius 26-án német nyelv II., számtan I., német nyelv III. o. — 2. A keres-ke-delmi középiskolában: Junius 15-én ág. ev. és r. kath. hittan. — Junius 16-án magyar, német és fran-czia nyelv I. o. — Junius 17-én jogi tárgyak, ker. isme és level, II. o. — Junius 19-én ker. számtan, ker. isme és mennyiségtan I. o. — Junius 20-án magyar, német és francia nyelv II. o. — Junius 21-én ker. számtan, mennyiségtan, áruisme és vegytan II. o. — Junius 22-én földrajz, történelem I., alkotmánytan V. polg. — Junius 23-án történelem, földrajz, könyvvit. II. o. — Junius 26-án vegytan és természettan I. o. — Junius 24-én szóbeli érettségi vizsgálat. — Junius 28-án hálaadó isteni tisztelet, 9—11., zárünnepevény a városi nagy-teremben. — Nagy-Röczén, 1893. évi június hó 2-án. Perjessy László, igazgató.

Dísznolopás. Farkas Abrahám tamásfalvi lakos földbirtokosnak, a széplaki pusztai erdőben legelésző sertés állományából m. hó 21-én 9 drb egyéves fehér szőrű sertést elhajtották, — ugyanez alkalommal elloptak báró Lutzenszky Henrik falkájából is három drb anyasertést. A nyomozás a tetteseket Sulyok István számadó-kondás és Palugyai István kondás-bojtár antali pusztai lakosok személyében kézre kerítette, de nem ám a sertéserek-t, melyekből 8 drb mai napig is hiányzik. A kézrekerültek tagadásban vannak s daczára, hogy a lopott sertésekből 3 drbot náluk megtaláltak, bűnös voltukat beismerni nem akarják. Minthogy a nyomozás még ma is folyamatban van, a delinqenseket erdő őrzet alatt tartják.

Vizsgálatok sorrendje. A dobsinai áll. polg. fiu-iskola vizsgálatok rendje az 1892—93. tanév végén: Ju-nius hó 17-én d. u. 2—5-ig hittan az I. és II-ikban. Junius 19-én d. e. 8—12-ig magyar nyelv az I., mértan a II-ikban. Junius 23-án d. e. 8—12-ig mértan az I., magyar nyelv a II-ikban. Junius 21-én d. e. 8—12-ig számtan az I., földrajz a II-ikban. Junius 22-én d. e. 8—12-ig német nyelv az I., számtan a II-ikban. Junius 23-án d. e. 8—12-ig mértani rajz az I., német nyelv a II-ikban. Junius 24-én d. e. 8—12-ig földrajz az I., ter-mészettan a II-ikban. Junius 26-án d. e. 8—12-ig ter-mészettan az I., mértani rajz a II-ikban. Junius 27-én d. e. 8—12-ig latin nyelv az I. s II-ikban. Junius 26-án d. u. 4—5-ig ének és torna az I. és II-ikban a tornaté-ren; tornavizsga után a gymzőleskért megtekintése. (A tornavizsga kedvezőtlen időjárás esetén 27-ikére marad.) Junius 28-án d. e. 8 órakor az iskolai év bezárása. Szü-lőket és tanügybarátokat a vizsgálatokon szívesen lát, az igazgatóság.

Dyphteritisz. Ugy látszik állandó rovatot nyitha-tunk e czímen. — A lefolyt héten ismét két gyermek esett az öldről járvány áldozatául u. m. Schlézinger Zsigmond 9 éves Emma leánya, ki f. hó 1-én és Hoes-litz Salamon kereskedő 4 éves Vilmos fiacskája, ki e hó 3-án halt meg.

Tavaszi mulatság. A folyó évi május 28-ra tűzött s a veszprémmegyei tűzkárosultak javára rendezett tavaszi mulatság Rimaszécsen a kedvezőtlen idő miatt a „Vám vendéglő“ helyiségében tartatott meg. Daczára, hogy sűrű eseppekben hullott az eső, egymásután érkeztek a ven-dégek. Az ifjuság lelkesen s élvezettel járta a ropegős csárdást. Ez alkalomból el nem mulaszthatjuk, hogy őszinte köszönetünket ne nyilvánítsuk Nagy Margitka kisasszonynak, ki a jelvényeket díszesen kiállította, vala-mint Csorba Kálmán urnak, mint a rendező bizottság pénztárnokának, ki e nemes czél érdekében pártatlan oda-adással működött. Fogadják ezért a rendező bizottság szívből eredő hála köszönetét. Felülfizettek: Lakatos Fe-rencz 50 kr., Dessewffy Árpád kir. aljárásbíró 50 kr., Valovics Ferencz 1 frt. György János 50 kr., Tomesz Lajos 50 kr., Krausz Jenő 50 kr., Glázer Márton 50 kr., Gelb Ignác, 50 kr., Velles Jakab 50 kr., Tarjány Ferencz 50 kr., Hupka Bálint 50 kr., Schwarcz Ignác 50 kr., Varga József 50 kr., N. N. 50 kr., Nagy József ügyvéd 50 kr., Koós Károly 50 kr., Schwarcz Jakab 1 frt, végül Kriván Mariska 1 frtot. Fogadják a kegyes adakozók a rendező bizottság szívélyes köszönetét. — A tűzkárosultak javára 5 frt küldetett el az illetékes ható-

sághoz, 2 frt pedig a községi szegény-alap javára Rima-szécs község birájának kézbesítettett. — Rimaszécs 1893. május 30-án. Osgyány István, rendező biz. elnök.

Halálozások. Kálniczky Károly ügyvéd — Kálniczky Géza tornyally aljárásbíró és atya — a mult napokban S.-A.-Uj helyen elhunyt. A boldogult által-anosan tisztelt, becsült alakja volt Zemplénvármegyének, melynek közéletében kifünő jogi képzettsége révén is te-vevény részt vett. Adott legyen emléke! — Adám Fülöp, Adám Markus széles körben ismert, jó hirmévű terménykereskedő és atya a mult héten meghalt Rima-szombathban. A derék öreg 91 esztendő el s az üzleti világban neve ép oly jól ismert volt, mint most a fiáé, ki-nek gyászában széles körű ismerősök osztoznak. Nyugod-jék békével!

Tulvilágra küldött sójorné Mult hó 22-én Sum-jác községhen Hrivnyák Mihály, János és József testvé-rek együtt mulattak s midőn jól beszéltek a jobból, — a mulatság további folytatása céljából — Hrivnyák János házába tértek. Itt azonban nem sokáig élvezhették az örödigelt eszabító hatását, mert a házigazda felesége Bron-dula Mária asszonyon Mihályt pofon ütötte, majd fojto-gatni kezdte; Hrivnyák Mihály alig várta, hogy kiszaba-duljon az élő furia körmei közül, s midőn kiszabadult, pillanatnyi szabadságát felhasználva, verekedő sógoróját, egy közelben levő fejszéval úgy sújtotta fejbe, hogy ne-hány napi kioldás után a derék sógorasszony a tulvilá-gon találta magát.

Tolvajlás. A közeli napokban Hloska Pál (Kohin) nyustyai lakos házába az éjjeli órákban ismeretlen tettesek betörték s nevezetűnek zártalan kamrájából 10 frt 50 kr. készpénzt, 2 drb 50 frt névértékű részvényt, egy 13, s egy 204 frtról szóló takarékpénztári betéti könyvet ellop-tak. A gyanu károssal egy házban lakó Hloska András husyikra irányul, ki azon éjjelen lámpavilág mellett hosszasan virasztott.

(Öt nyelvi szótár.) Robiesek Zsigmond budapesti könyvkereskedő kiadásában és Somogyi Ede szerkeszté-sében igen érdekes és valóban huzagot pótló vállalat indult meg. A vállalat czíme: Öt nyelvi szótár és fel-őleli a magyar, német, angol, francia és olasz nyelvet. A műben igen fontos és gyakorlati újítást tapasztalunk, a mennyiben mind az öt nyelvecnek szókincse egyetlen folytatódagos, megszakítatlan ábcézérendben van feldol-gozva, a mi lehetségessé tette azt, hogy minden egyes szó valamennyi többi négy nyelvre le van fordítva. Hogy némi fogalmat nyujtsunk a szótár használhatóságáról, csak azt jegyezzük meg, hogy az aránylag szűk tér dac-zára összesen körülbelül 800.000 szót fog tartalmazni. Az egész mű 32 füzetben fog megjelenni és egy füzet ára 30 kr. Mindazoknak, a kik idegen nyelveckek foglal-koznak, melegen ajánljuk e közhazsna mű megszerzését.

Helyreigazítás. Lapunk május hó 25-én megjelent 21-ik számában közölt Assicuratione Generali 1892-iki mérlege alatt közölt „Bövebb zárszámadási jelentések stb“ megjegyzést a következőleg igazítjuk helyre: „Bö-vebb zárszámadási jelentések az alanti — igénykösnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb kész-séggel adatnak és élet-, tűz-, szállítmány- és üvegbi-ztosítások az Assicuratione Generali jogbiztosítások a Magyar jég- és viszonzítosító részve-ny-társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset elleni biztosító társaság számára a leg-előnyösebb feltételek és legoleosabb díjak mellett fogad-tatnak el rimaszombati ügynökség Heksch Jakobnál“.

Nyilváníás számadás A „gömörmegeyi díjnok-se-gélyző egyesüle.“ által f. évi június hó 1-én tartott nyári táncmulatság alkalmával bevettett: Belépti díjak és fel-ülfizetések összesen: 160 frt 89 kr. A kiadás kitétt: 63 frt 37 kr. Tiszta maradvány: 97 frt 52 kr.

Ez alkalommal felülfizettek: Beliczky Victor 5 frtot, — Dr. Cziner Miksa 2 frt 70 krt. — Kubinyi Aladár 1 frt 70 krt. — Medveczy Sándor, Rónay Gyula, Lőkovic Lipót személyenként 1 frt 40 krt., — Dr. Licht-schein Adolf 1 frt 20 krt., — Molnar József, Mariássy László, Csech István, Abonyi János, Netkovszky Adolf 1—1 frtot, — Lukács Géza, Feledi Ferencz, Szentmik-lóssy Gyula, Manczel József, Lőrinczy György, Osgyány István, Rakottyay Danó, Kovács Géza, Szakall Vincez, Szakall Miska, Ragályi Géza, Lengyel György, Polgári Károly, Szakall Lajos, özv. Miskolczy Istvánné, Chlebovics József, Rásztóczky Pál, Steiner Bernát, Lokesánszky Endre, Juraskó Jakab, Székely Gyula, Beregszászi Bélané, Urbán Andrásné, Intitörisz Endre, Sontagh Károly, Rábely Miklós, Köller Gusztáv, Tomcsányi László, Dapsy József, Porubszky Imre, Somogyi Géza, Cusiner Vilmos, Horák Hugó, Tomay Alajos, Szellez Ödön 70—70 krt., — Pollák Pál 80 krt., — Blumenthal Samu, Blau Vilmos, Solez Imre 60—60 krt., — Konyha Kálmáné, Rakottyay József, Szkalos Samu, Heksch Jakab, Szücs Károlyné 50—50 krt., — Majomi Józsefné, Róth Lajos-Csillag Mór, Fráter Mór, Gelb Simonné, Homolay Gábor, Heresko Zsigmond, N. N. Braun Zsigmond, Fráter József, 40—40 krt., — Mihályi Lajosné, Rakottyay La-jos, Berger Davidné, Hollóssy Józsefné, Nagy Lajos, Adám Mór, Reisz József, Homola Samu, Heksch Bertalan 30—30 krt., — N. N. N. N. Szabó József mészáros, Gelb Ignác, Runyay József, Hübery Sándor, Kohn Ig-nác, N. N. N. N. Grosinger Márton, Kohn Emil, Zava-czky Ede, Andrassy László, Mandl Sándor, Oswald Frigyes, Grósz Farkas, Vachsberger N. Koreny Pálné, Lőkovic Samuel, Ujházy Tivadarné, Benko János, Téth Gusztáv, Kovács Zsigmond, Varga Lajos, Vozáry Samuel 20—20 krt., — N. N. Zathureczki Sománé, Kalas Ká-roly, Teichner Antal, Stádler N. né, Tótyi Istvánné, Fülöp József, Eszényi Gyula, Pásztor László, Mares Gyula, Török Gyula, Pintér Endre 10—10 krt. A nemesszívű adakozók, valamint Lőkovic Lipót ur a használt lampio-nok díjnélküli átengedése fejében szíves készségereit, fo-gadják ezuttal is az egyesület részéről, ennek legmele-gobb köszönetnyilvánítását. Rimaszombat, 1893. június 5.

Lányi Lajos, pénztáros.

Szerkesztői üzenetek.

J. L. Sárospatak. A költemény jönni fog, az esszéből is néhány részlet. Most a Tompa-népe előtt az épen aktualis lesz. Az egész közlését terjedelme gátolja.

J. E. Kokova. Minden tárgyilagossá ezikknek — bár közlemé-nyünkkel ellenkező véleményű legyen — helyet adunk. A felolvasást szívesen vesszük.

Felelős szerkesztő: DR. KARMÁN ZOLTAN.
Főmunkatárs: S. SZABÓ JÓZSEF.

Haszonbérlet

A kokovai ágost. hitv. evang. egyház tulajdonát képező s Kokova nagy községben fekvő „alsó malom” 5 egymásután következő évre bérbe adatik. A bérlet fojto evi julius hó 1-én kezdődik. A feltételek az egyház lelkészi hivatalánál bármikor megtudhatók. 1—3

Lakás-változtatás.

Dániel Ferencz

szijgyártó mester tisztelettel hozza a n. é. közönség tudomására, hogy **folyó május hó 1-től**

szijgyártó műhelye

a Jánosi-utczából a **Deák Ferencz-utca** 22. sz. a. házban lett elhelyezve.

Ugyanitt egy ügyes fiu tanulót azonnal felfogadtatik.

Rimaszombat, 1893. május 20-án.

Hirdetmény.

1860. sz. — A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Hebrony János** végrehajthatónak **Botha János (Bohlik)** f. zsaluzsányi lakos végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő F. Zsaluzsány községben fekvő, a fazekas-zsaluzsányi 67 sz. jtkvben A. 1—12. s. sz. a. foglalt Bolha János nevén álló ingatlanokra és 88. sz. házra az árverést 691 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi június hó 26-ik** napján délelőtti 10 órakor Fazekas Zsaluzsány községben a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 69 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1893. évi március hó 24-én. A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság. **Vozary**, kir. tszéki bíró

Lakváltoztatás.

Alólírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönségnek valamint minden ismerősömnek tudomására, hogy az évek óta jó hírnek örvendő

férfi szabó műhelyemet

május 1-től eddigi lakásomról a **Fötér 6. és Rózsa-utca 3-ik sz. alatti bejáratnál**

Özv. Löcherer Tamásné-fele házba

tettem át. — Midőn ezt köztudomásra hozni szerencsém van, kötelességet vélek teljesíteni, ha a n. é. közönségnek eddig irányomban tanúsított pártfogását megköszönve, azt a jövőre nézve is kikérem.

Nálam lehet mindenféle férfi- és fiu-öltözéket egy a saját kelméimből, mint a másutt vásároltból jutányos áron, a legújabb divat szerint rendelni és főtörékvésem lesz megrendelőim megelégedését kiérdemelni. — Ugyanitt férfi és női ruhagombok — saját szövetségéből — négy különböző nagyságban szintén vásárolhatók.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, — maradtam kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1893. május 3-án.

TOMAY ALAJOS,

4—* férfi-szabó.

Hirdetmény.

2662. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstár** végrehajthatónak **Antal Lajos** végrehajtást szenvedő elleni 5 frt 75 kr. követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Aggtelek községben fekvő, az aggteleki 8. sz. jtkvben foglalt A. 1—13. sorszám alatti ingatlanokból 5. számú házból Antal Lajost illető $\frac{3}{6}$ rész jutalékára az árverést 671 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi július hó 3-ik** napján délelőtti 10 órakor Aggtelek községben a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 67 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. — Kelt Rszombat, 1893. évi május hó 4-én. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. **Aldorffer**, kir. tszéki bíró.

Pályázati hirdetmény.

836. szám. — Szab. Rimaszombat város közönsége, **egy 8 osztályu elemi és polgári tanintézmény építésének alapjául szolgáló terv és költségvetés készítésére** a következő feltételek alatt pályázatot nyit:

1. Kivántatik egy emeletes épület teljes részletességgel készítő terv és ahhoz a költségvetés.

2. Az épületbe elhelyezendő 7 szoba, egyenként 60 \square méter, 3 szoba egyenként 50 \square méter, 5 szoba egyenként 40 \square méter, egy szoba 20—25 \square méter, végre egy tornacsarnok 120 \square méter tér fogattal, s mellé egy az öltözőkésznél használandó 20 \square méteres szoba.

3. A tervező szabad tetszésére hagyatik, hogy a tornacsarnok magában az iskolaépületbe vagy attól külön, azonban megfelelő összeköttetéssel helyeztessék el.

4. Az árnyékszék az iskola épületen kívül, azonban a könnyű és kényelmes hozzáférhetésre való tekintettel tervezendő.

5. A terv készítője figyelemmel legyen a helyiségek beosztásánál annak iskolai céljára, a megfelelő szellőztetésre, a fűtés észszerűségére s arra, hogy három egyen-

ként 40 \square méter térfogatu helyiségben a könnyű közlekedés biztosítottassék.

6. Kiténtetetik, hogy az iskolaépület költsége mintegy 30,000 frtra mehet.

7. A terv és költségvetés — szab. Rimaszombat város polgármesteri hivatalához ezimezve **1893-ik év július hó 15-ik napjáig** adandó be.

8. A tervek elbírálását szakgyeénekből alakítandó bizottság eszközli, melynek véleménye alapján az első helyen ajánlott terv és költségvetés készítője 600, a második 400 korona pályadíjban részesítettik.

9. A pályadíjat nyert terv a város közönségének tulajdona marad, ezzel az jogot nyer, a metán szükségnek mutatózó módosítások eszközése után is annak alapján az építés végrehajtására.

10. Az építési terv, valamint a szomszéd épületek fekvését és az iskolai épület mikénti elhelyezését feltűntető térrajz a polgármesteri hivatalba a hivatalos órák alatt megtekinthető, arról másolat vehető, esetleg az a helyi árszabályzattal együtt, pályázni kívánóknak költségükön megküldetik.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város képviselő testületének 1893. évi május hó 30-ikán tartott közgyűléséből.

SZABÓ GYÖRGY, polgármester. **NAGY FERENCZ,** főjegyző.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 12. sz.

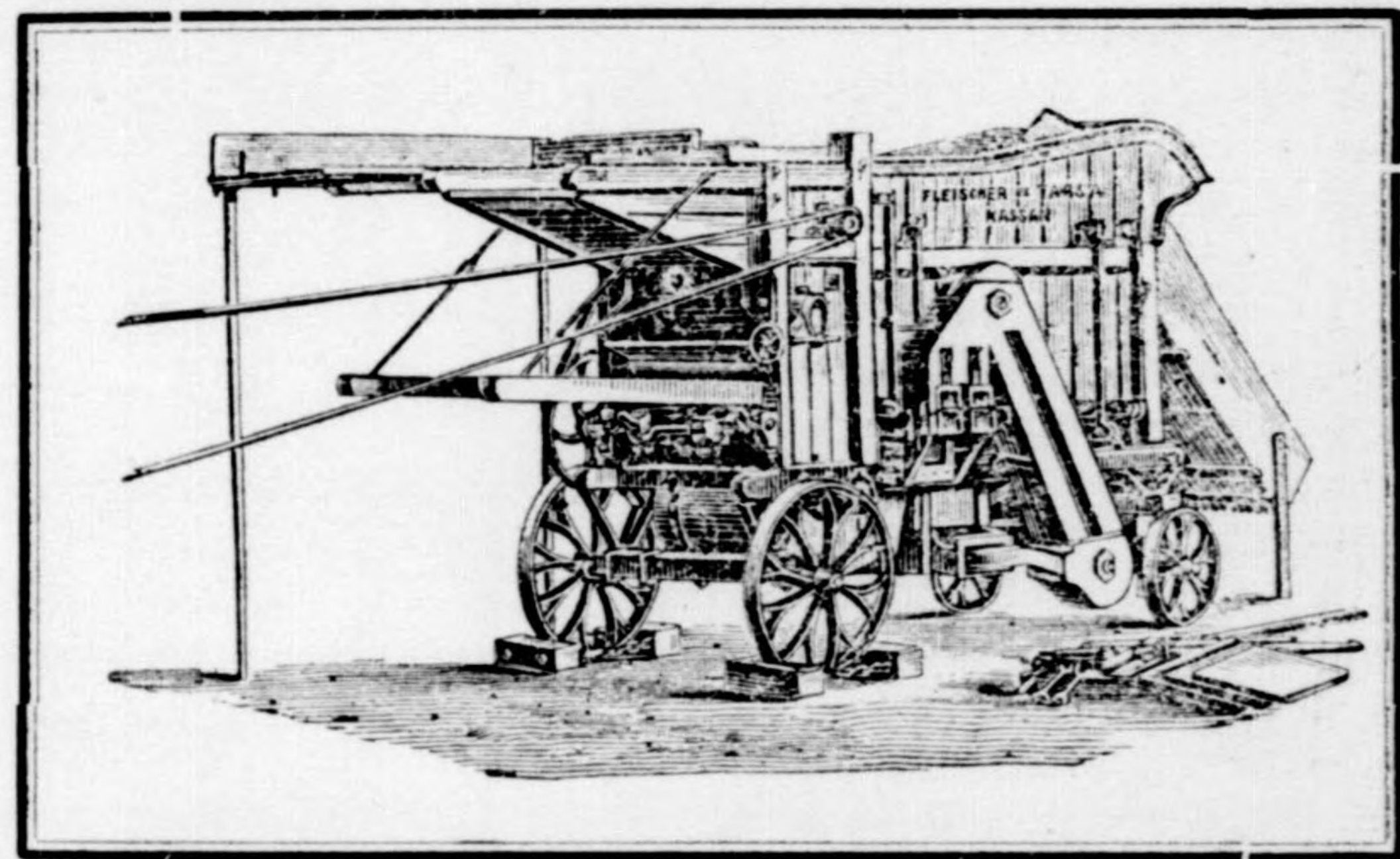
Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával észszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a **közeledő nyari idenyre**, nevezetesen:

Cseplőkészületeit könnyű járassal járgány vagy gözmözdony általi hajtásra.

Kézi-cseplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel vagy a nélkül.

Backer- és magtár-rostait, továbbá mindennemű **szivattyukat**, **gözgepeket** és **gözkazánokat**. — **Szeszgyárberendezéseket**, m. péld. **Henzfőzők**, **kavaró-készületek**, **maláta- és burgonya-zuzókat**, stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan**. **Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődéink gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.**



Hirdetmény.

2518. sz.

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Györy Kálmán önkéntes árverési ügyében** a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Rimaszombatban fekvő, a rimaszombati 208. sz. jtkvben foglalt Györy Kálmán és neje Kovács Karolina nevén álló 1411. hrszámra 150 frt, 2251. és 2253. hrszámokra 53 frt, 2233. hrszámra 103 frt, a rimaszombati 760. sz. jtkvben foglalt Györy Kálmán s neje Kovács Karolina nevén álló 2252. hrszámra s azon telken épült s Györy Kálmánt illető kerti házra az árverést 500 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. augusztus hó 7-ik** napján délelőtti 10 órakor

Rimaszombatban, a kir. tszék t. kvi irodájában [megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1893. évi április hó 29-én. A rimaszombati kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság. **Aldorffer** kir. törvényszéki bíró.

Kohn Albert épületi fakereskedő.

Kohn Albert Rimaszombatban.

Van szerencsém a t. **építető közönségnek** valamint a t. **építőmestereknek** és **vállalkozóknak** becses tudomásukra hozni, miszerint nagyobb bevásárlások és raktáram tulhalmozása folytán az **összes faanyagok árait** oly

tetemesen leszállítottam,

hogy **minden faanyagot**, a beszerzési áron adom el most, amiről meg lehet győződni, ha becses megrendeléseikkel továbbra is szerencsételni fognak.

ÉPÜLETFA-ANYAGOK ÁRAI:

4/5	épületfa folyó öle	26 kr.	Deszka 12 $\frac{1}{4}$ 12 I. osztályu	44 kr.
5/6	" " " "	38 kr.	" 12 $\frac{1}{4}$ 12 II. "	40 kr.
6/7	" " " "	54 kr.	" 12 $\frac{1}{4}$ 12 III. "	36 kr.

Lécz 2 öles darabja 5 $\frac{1}{2}$ kr.

Továbbá ajánlom a t. gazdálkodó közönség becses figyelmébe, hogy **Rimaszombatban gazdasági gépraktárt** létesítettem, hol is mindennemű

mezőgazdasági gépek

nagy választékban tartatnak és a legolcsóbb árban, ugy részletfizetés mellett is eladatnak.

Kéretik a t. közönség a gépeket megtekinteni és szükségletét ezen gépraktárban beszerezni.

Czenteri, királdi, és s-tarjáni köszén.